

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně **Pomáháme a chráníme, s. r. o.**, se sídlem Praha 1, Smetanovo nábř. 327, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2014, čj. 22949/DS/2014/GL, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2014, čj. 22949/DS/2014/GL, a rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 17. 9. 2014, čj. ODP/48061-2014/2718-2014/jal, se z r u š u j í a věc se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobkyni náklady řízení v částce 11.228,- Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně do rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem (dále také jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 17. 9. 2014, čj. ODP/48061-2014/2718-2014/jal, kterým byla uznána vinnou ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním

provozu“), a za to jí byla uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobkyně jako provozovatelka vozidla nezajistila, aby při užití osobního motorového vozidla tovární zn. Škoda, registrační značky 2AY 6496, dne 4. 3. 2014 kolem 12:13 hod. na pozemní komunikaci - Dvůr Králové n. L., ulice Tyršova, silnice II/300 směr centrum, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, neboť blíže neustanovený řidič tohoto vozidla nerespektoval nejvyšší povolenou rychlost v obci, když vozidlu byla naměřena rychlost jízdy 70 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 67 km/h.

Dále žalovaný popsal průběh řízení před správním orgánem, včetně postupu při odstraňování nedostatků odvolání (viz usnesení ze dne 2. 10. 2014), které však žalobkyně nijak nedoplnila. Konstatoval, že pokuta jí byla uložena v souladu s ustanovením § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu, kdy se pro určení její výše použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. Za předmětný přestupek [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu], jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, lze uložit pokutu od 1.500,- Kč do 2.500,- Kč. Žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč, tedy na samotné spodní hranici zákonného rozpětí předmětného přestupku.

Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí a jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně.

Předně vyslovila přesvědčení, že správní orgán nebyl oprávněn zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť zákon stanoví, že řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je možné zahájit jen tehdy, není-li správnímu orgánu známa identita řidiče vozidla, kterého by mohl obvinít z přestupku, anebo je řízení o přestupku pravomocně zastaveno. V této věci správnímu orgánu totožnost řidiče známa byla, i přesto nezahájil řízení o přestupku proti tomuto řidiči. Skutečnost, že mu totožnost řidiče byla známa, prokazuje dle žalobkyně rozhodnutí o přestupku vydané Městským úřadem Dvůr Králové nad Labem dne 27. 5. 2014, čj. ODP/21497-2014/2116-2014-kud, v němž správní orgán rozhodoval o přestupku řidiče vozidla Škoda Superb, RZ 2AY 6496, ke kterému mělo dojít v blízkosti místa, kde vozidlu žalobkyně byla změřena rychlost. V předmětném rozhodnutí se totiž podává, že „... dále byla zmocněnci předložena fotografie z radaru v Tyršově ulici ve Dvoře Králové nad Labem (viz list č. 26) Vozidlo Škoda Superb, registrační značky 2AY 6469 změřil radar dne 4. 3. 2014 ve 12:13 v ulici Tyršova, v obci Dvůr Králové nad Labem. V tomto vozidle seděl jako řidič právě obviněný a evidentně ve vozidle již nikdo nebyl“. Správní orgán I. stupně, který zahájil dne 11. 7. 2014 proti žalobkyni řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, tedy již dne 27. 5. 2014 v rozhodnutí konstatoval, že mu je známa totožnost řidiče vozidla v předmětné době, a dokonce fotografii z rychloměru užil v předmětném řízení jako důkaz.

Žalobkyně dovodila, že pokud Městský úřad Dvůr Králové nad Labem v rozhodnutí ze dne 27. 5. 2014 v jiné věci konstatoval, že v čase 12:13 hodin dne

4. 3. 2014 byl prokazatelně řidičem vozidla Škoda Superb, RZ 2AY 6496, pan P. K., nar. 7. 5. 1988, bytem Čs. armády 601, Praha 6, pak měl zahájit řízení o přestupku proti němu a toto vést ve společném řízení s věcí, kterou vedl pod sp zn. ODP/21497-2014-2116-2014/kud, a to i v případě, že mu jako provozovatelka vozidla identitu řidiče vozidla nesdělila.

Žalobkyně dále namítla, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobkyně. Takový postup ji zkrátil na jejím právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. V absenci ústního jednání spatřuje nezákonnost i proto, že obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku či trestného činu, přičemž obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „trestních obvinění“. V takovém případě je dle žalobkyně nutné, v analogii s trestním řádem, jakož i zákonem o přestupcích, konat ústní jednání.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. K žalobní námitce absence ústního jednání uvedl, že je přesvědčen, že žalobkyně z procesního hlediska na svých právech krácena nebyla. Dle jeho názoru nelze zaměňovat řízení o správním deliktu s řízením o přestupku, a proto není možné aplikovat na řízení o správním deliktu zákon o přestupcích. Dle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, dále jen tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. V nyní projednávané věci zákon o silničním provozu nestanoví, že při projednávání předmětného správního deliktu správní orgán nařídí ústní jednání. Ani ke splnění účelu řízení nebylo nezbytné nařídít ústní jednání, neboť to, že žalobkyně jako provozovatelka vozidla nezajistila, aby při užití předmětného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, vyplývá z předmětného spisového materiálu. Žalobkyně měla jako účastník řízení možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byla, resp. její zmocněnec, správním orgánem I. stupně obeznámena o ukončení dokazování a současně ji byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí.

K námitce, že správnímu orgánu byla známa totožnost řidiče, avšak že přesto nezahájil řízení o přestupku proti tomuto řidiči, žalovaný uvedl, že v žalobkynině zmiňovaném rozhodnutí ze dne 27. 5. 2014, čj. ODP/21497-2014/2116-2014-kud, byl řešen přestupek ze dne 4. 3. 2014, kdy obviněný P. K. řídil na pozemní komunikaci II. třídy č. 300 u domu čp. 22 v obci Třebihošť - Horní Dehtov osobní motorové vozidlo tovární zn. Škoda Superb, registrační značky 2AY 6496, a na tomto místě mu byla ve 12:20 hod. naměřena rychlost jízdy o 42 km/hod. více, než je nejvyšší povolená rychlost v obci. Naproti tomu v nyní řešeném případě nebyl řidič zjištěn, neboť vozidlo nebylo zastaveno, řidič nebyl ztotožněn a provozovatelka na výzvu osobu řidiče nesdělila. Proto musela dle žalovaného být věc řešena jako správní delikt, kterého se měla žalobkyně dopustit tím, že jako provozovatelka vozidla nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, neboť blíže

neustanovený řidič tohoto vozidla nerespektoval nejvyšší povolenou rychlost v obci, stanovenou zvláštním právním předpisem.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání v souladu s jeho ustanovením § 51 odst. 1. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že rozhodnutím orgánu I. stupně byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a za to jí uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a současně uložena povinnost uhradit náklady řízení. Zmíněného správního deliktu se měla dopustit tím, že porušila ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatelka vozidla nezajistila, aby při užití osobního motorového vozidla tovární zn. Škoda, registrační značky 2AY 6496, dne 4. 3. 2014 kolem 12:13 hod., na pozemní komunikaci ve Dvoře Králové n. L., ulice Tyršova, silnice II/300 - směr centrum, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, neboť blíže neustanovený řidič tohoto vozidla nerespektoval nejvyšší povolenou rychlost v obci stanovenou zvláštním právním předpisem.

Oznámení o podezření ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu bylo správnímu orgánu I. stupně postoupeno Městskou policií Dvůr Králové nad Labem dne 29. 4. 2014. Šlo o přestupek spáchaný dne 4. 3. 2014, kdy blíže neustanovený řidič ve 12:13:27 hod. v obci Dvůr Králové nad Labem, ulici Tyršova, silnice II/300 směr centrum, překročil ve vozidle registrační značky 2AY 6496 nejvyšší povolenou rychlost v obci o méně než 20 km/hod.

Správní orgán I. stupně vydal dne 5. 5. 2014 výzvu, jíž žalobkyni vyzval k zaplacení určené částky ve smyslu ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Na výzvu žalobkyně nereagovala. Dne 5. 6. 2014 vyhotovil výzvu k podání vysvětlení, na kterou žalobkyně rovněž nijak nereagovala. Následně vydal správní orgán dne 11. 7. 2014 příkaz k zaplacení pokuty. Proti němu podala žalobkyně odpor. Následně správní orgán písemností ze dne 19. 8. 2014 oznámil zmocněnci žalobkyně ukončení dokazování s poučením o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu a k tomu stanovil několik termínů. V žádném z nich se žalobkyně ke správnímu orgánu nedostavila, ani jej nekontaktovala za účelem sjednání termínu jiného. Poté správní orgán I. stupně vydal dne 17. 9. 2014 rozhodnutí čj. ODP/48061-2014/2718-2014/jal, v němž žalobkyni uznal vinnou ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím.

Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Správní delikt ve smyslu odst. 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce

s rozšířenou projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Krajský soud se nejprve zabýval namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu ve smyslu zmíněného § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014 – 45). Určitá „přednost“ odpovědnosti za přestupek je přitom patrná i z ustanovení § 125h odst. 6 téhož zákona, dle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

Je pravdou, že v posuzované věci žalobkyně k výzvě správního orgánu I. stupně řidiče vozidla v době spáchání přestupku neoznačila. Z řízení probíhajícího u stejného správního orgánu (Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem) o přestupku P. K. - řidiče vozidla Škoda Superb, registrační zn. 2AY 6496, ke kterému došlo v blízkosti místa, kde byla stejnému vozidlu žalobkyně v nyní projednávané věci radarem změřena rychlost pár minut před tím, však správnímu orgánu bylo známo (což sám uvedl ve svém rozhodnutí), že řidičem vozidla byl i v tomto případě právě P. K. Zmíněný přestupek s uvedeným řidičem byl totiž uzavřen vydáním rozhodnutí ze dne 27. 5. 2014, čj. ODP/21497-2014/2116-2014-kud, v němž Městský úřad Dvůr Králové nad Labem mimo jiné uvedl, že zmocněnci obviněného P. K. byla předložena fotografie z radaru v Tyršově ulici ve Dvoře Králové nad Labem (na listu č. 26), kdy vozidlu Škoda Superb, registrační zn. 2AY 6469, radar změřil rychlost dne 4. 3. 2014 ve 12:13 hod., přičemž v rozhodnutí výslovně uvedl, že „... v tomto vozidle seděl jako řidič právě obviněný a evidentně ve vozidle již nikdo nebyl“ (viz strana druhá zmíněného rozhodnutí).

Nutno konstatovat, že proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla by jistě bylo vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie, příp. pokud ani označení řidiče provozovatelem vozidla na výzvu dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Mají-li však správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce (je přitom jedno, zda na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností), musí se o to pokusit. Správní orgán tedy měl v daném případě ve smyslu zmíněného § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu vyvinout alespoň minimální úsilí ke kontaktování osoby řidiče vozidla, neboť jeho totožnost mu byla, jak plyne z jiného (téměř souběžně) probíhajícího řízení, známa.

Krajský soud se proto nemohl ztotožnit s názorem žalovaného, že pokud není vozidlo při spáchání přestupku zastaveno (řidič tedy není ztotožněn) a ani provozovatel vozidla na výzvu jméno osoby řidiče nesdělí, že pak bez dalšího lze řešit spáchaný přestupek jako správní delikt provozovatele vozidla. Správní delikt ve smyslu § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Tato podmínka však splněna nebyla, neboť v projednávané věci měl

správní orgán i bez součinnosti žalobkyně jako provozovatelky vozidla indicie o tom, kdo byl řidičem vozidla při spáchání přestupku spočívajícího v překročení rychlosti (změřené radarem), přesto neučinil k jeho kontaktování a případnému usvědčení vůbec žádný krok.

Lze pouze podotknout, že krajskému soudu je známo obstrukční jednání P. K. v řízeních o dopravních přestupcích, v nichž je často zejména dalšími subjekty označován za řidiče vozidel, s nimiž byly spáchány přestupky. Jaký by měl průběh a jak by skončilo řízení o přestupku s uvedeným řidičem v této věci nelze předjímat, ale i kdyby skončilo neprokázáním přestupku tomuto řidiči (z jakýchkoliv, byť i ryze procesních důvodů), rozhodně to však neznamená, že by správní orgán mohl, pod vlivem negativních zkušeností s touto osobou z jiných správních řízení, na splnění podmínky stanovené podle § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu rezignovat zcela.

Pokud jde o další žalobní námitku, a to že ve věci projednání správního deliktu se žalobkyní absentuje nařízení ústního jednání, tato námitka pozbyla za situace, kdy krajský soud zrušil rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, na významu. Krajský soud proto jen na okraj poznamenává, že pokud by po té, co budou učiněny příslušné kroky ve směru shora naznačeném, došlo znovu k řízení o správním deliktu se žalobkyní jako provozovatelkou vozidla, přihlédne správní orgán při řešení této otázky zejména k nejnovější judikatuře Nejvyššího správního soudu zabývající se problematikou nařizování ústního jednání v řízeních o správních deliktech včetně postupu při provádění důkazu listinou mimo ústní jednání (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 139/2015-30 nebo rozsudek čj. 8 As 110/2015-46, dostupné na www.nssoud.cz)

S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán shora vysloveným právním názorem (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.). Ze stejného důvodu zrušil i rozhodnutí orgánu prvního stupně (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byla úspěšná žalobkyně, krajský soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Ten učinil ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, seps žalobního návrhu) po 3.100,- Kč, k tomu má nárok na úhradu 3 režijních paušálů po 300,- Kč (§ 9 odst. 4 písm. d/ a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupci žalobkyně jako plátcí DPH byla odměna zvýšena o hodnotu této daně (§ 14a advokátního tarifu). Krajský soud uložil vyčíslené náklady zaplatit k rukám zástupce žalobkyně, neboť jde o advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 27. ledna 2016

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu